

5.7.4.7 Sandy rammer New York oktober 2012

Den tropiske orkan Sandy blev en effektiv afslutning på orkansæsonen 2012. Sandy udviklede sig i Caribien sidst i oktober og passerede Cuba den 25. oktober som en kategori 3-orkan. Den skabte store ødelæggelser og medførte, at 11 mennesker omkom på øen. I alt omkom omkring 70 mennesker under Sandys hærgen.

Læs mere om dannelsen af tropiske orkaner og deres styrke i kernestofafsnittet [Tropiske cykloner](#).



Sandys rute. Sandys rute fra Caribien til katastrofen i New York sidst i oktober 2012.

Wikipedia

Det specielle ved Sandy var dens bane. Efter Caribien bevægede Sandy sig nordpå langs USA's østkyst, hvor den fik energi fra den varme Golfstrøm. Under normale omstændigheder ville en orkan med den livshistorie have bevæget sig østover og sandsynligvis endt sine dage over Atlanterhavet vest for Irland, eller også var den gået i forbindelse med polarfronten og havde skabt et stormlavtryk, som måske kunne have ramt Danmark. Men Sandy ville det anderledes. For da den nåede op på højde med North Carolina, var der etableret et mindre højtryk over det østlige Canada.

Højtrykket betød for det første, at der ikke var en strømning ud over Atlanterhavet, som Sandy kunne bruge. Der var tværtimod en østenvind, som så ud til at tvinge Sandy ind mod kysten omkring New York. For det andet var højtrykket ledsaget af polarkulde, som ville skabe en stor temperaturkontrast mod den tropiske varme, som Sandy medbragte.

Resultatet blev derfor, at da Sandy nåede op på højde med New York, tog den et skarpt sving mod vest og hamrede ind i kysten ved New York.

På det tidspunkt var Sandy ikke mere en tropisk orkan. Dels var den kommet så langt mod nord, at havvandet var blevet for koldt, og dels udviklede den sig som et "almindeligt" lavtryk ved sammenstødet med den kolde luft.

Sandy havde trods alt bevaret en smule af de tropiske karakteristika, og samtidig intensiveredes lavtrykket på grund af kulden mod nord. Sandy blev nu betegnet som en superstorm på grund af de mange sammenfaldende omstændigheder, hvor også et højt tidevand spillede ind.

Ødelæggelserne i New York-området var omfattende, og Sandy blev det tredje dyreste vejrssystem nogensinde – kun overgået af de tropiske orkaner Katrina og Harvey (2017). Ud over de umiddelbare ødelæggelser betød Sandy også, at meget kold arktisk luft blev trukket sydover fra Canada vest om Sandy, hvilket medførte store snemængder i bl.a. Pennsylvania, hvor mange mennesker var uden strøm i en periode.

Efter Sandys hærgen opstod spørgsmålet, om den usædvanlige udvikling var sket på grund af klimaændringerne. Men det kan afvises, eftersom en sådan udvikling altid har kunnet forekomme. Men risikoen er, at hvis havtemperaturerne i fremtiden forbliver høje længere hen på året, så opstår muligheden for, at sammenstødet med den arktiske luft oftere vil kunne foregå. Så i det lys var Sandy en reminder om en risikofyldt fremtid.



Oversvømmelse i New York. Biler i New York i en oversvømmet viadukt under Sandys hærgen.
Scanpix

Kilde: Naturgeografiportalen (Systime) via <https://naturgeografiportalen.systime.dk/?id=698>